

בס"ד. ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו ה'תש"ל*

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה¹, ומדייק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בעל יום ההולדת דכ"ף מרחשון במאמרו ד"ה זה², הרי כבר נאמר ויהיו חיי שרה, ולמה נכפל עוד פעם שני חיי שרה. וממשך בהמאמר, שבזהר³ עה"פ ויהיו חיי שרה מבאר תחלה את הפסוק⁴ ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד, ולאח"ז⁵ אומר דענין ויהיו חיי שרה הוא ששרה זכתה לחיין עילאין. ומבאר בהמאמר השייכות דויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד לויחיו חיי שרה, דארץ ושדה הם בחינת מלכות, וענין יתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד הוא המשכת האורות שלמעלה ממלכות, בחינת כל ובחינת מלך, במלכות. וזוהי השייכות דויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד לויחיו חיי שרה, כי שרה היא בחינת מלכות (דוגמת ארץ ושדה), וזה ששרה זכתה לחיין עילאין הוא שנמשכו בה האורות שלמעלה ממלכות. ומבאר בארוכה ד' הענינים שבפסוק ויתרון ארץ גו', שתי הבחינות שבמלכות, ארץ ושדה, ושתי הבחינות בהאורות שלמעלה מהמלכות הנמשכים במלכות, בחינת כל ובחינת מלך. ומבאר, דעשרים שנה ושבע שנים הוא ע"ד בחינת כל, ומאה שנה הוא ע"ד בחינת מלך⁶. ולאחרי זה מבאר (בסיום המאמר), דויהיו חיי שרה הוא המשכת החיין עילאין (מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים) במלכות, ושני חיי שרה הוא, שהחיין עילאין נמשכו בכי"ע. וצריך להבין, דבכדי לבאר ההוספה דשני חיי שרה על ויהיו חיי שרה נוגע לכאורה רק שויהיו חיי שרה הוא המשכת חיין עילאין במלכות, דעפ"ז יש לבאר שההוספה דשני חיי שרה היא ההמשכה בכי"ע, ומזה שביאור זה בא (בהמאמר) לאחרי ביאור הפסוק ויתרון ארץ גו' ושייכותו לויחיו חיי שרה, משמע, שע"ז מיתוסף ביאור בהענין דשני חיי שרה (ההמשכה בכי"ע).

ב) ויובן זה ע"פ המבואר בהמאמר⁷ החילוק בין ארץ ושדה, דארץ הוא כללות העולם, ושדה (המובחר שבארץ) הוא הגן עדן. וחילוק זה שבין כללות העולם לגי"ע (שכללות העולם נקרא ארץ וג"ע שדה) הוא בשרשם. דהתהוות העולם

(* יצא לאור בקונטרס * כ"ף מרחשון — תשנ"ב, "לקראת כ"ף מרחשון הבעל"ט, יום הולדת את כ"ף אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע. . מוצש"ק פ' וירא ה'תשנ"ב).

(1) ריש פרשתנו.

(2) דשנת פר"ת — נדפס בסה"מ פר"ת ס"ע קמ ואילך. וכנראה שהוא מיוסד על מאמר ד"ה זה

בסה"מ תר"ל ע' יט ואילך.

(3) פרשתנו (קכב, א).

(4) קהלת ה, ח.

(5) זהר שם (קכב, ב).

(6) כדלקמן סעיף ט.

(7) בכמה ענינים דלקמן ראה גם ביאור⁸ לאדהאמ"צ בהוספות קכט, ד ואילך. וראה גם ד"ה

נחמו עת"ר (בסה"מ עת"ר ע' ריח. ע' רכב ואילך). תו"מ סה"מ אב ע' קסח ואילך.

(* קונטרס זה חילק כ"ף אדמו"ר שליט"א בידו הק' לכאור"א מאנשים נשים וטף.)

הוא מבחינת חיצוניות המלכות שנק' ארץ, והג"ע הוא מבחינת פנימיות המלכות שנק' שדה. וממשיך בהמאמר, דכמו שמעלת השדה כפשוטה היא שהוא מקום הראוי לזריעה, עד"ז הוא בנוגע לג"ע, שהוא מקום מוכשר להמשכת הגילוי דאוא"ס (צמיחה) שע"י זריעת המצוות. ונכמבואר במק"א⁸ עה"פ⁹ ויקח ה' אלקים את האדם ויניחיהו בגן עדן לעבדה ולשמרה וארז"ל¹⁰ לעבדה זה רמ"ח מ"ע ולשמרה זה סס"ה מל"ת, דהטעם על זה שהניחיהו בג"ע (דוקא) לעבדה ולשמרה, הוא, כי ג"ע הוא מקום מוכשר להגילוי שנמשך ע"י קיום המצוות. וזה שנמשך הגילוי ע"י קיום המצוות בכללות העולם (לאחרי שגורש האדם מג"ע) הוא כמ"ש¹¹ וישלחיהו ה' אלקים מגן עדן לעבוד את האדמה גו', דענין לעבוד את האדמה הוא לעשות המקום דעולם שיהי' מוכשר להגילוי¹²]. וזהו ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד, שהיתרון דארץ לכללות העולם, שהתהוותו היא מחיצוניות המלכות] היא בכל, שנמשך בה בחינת כל, היא ספירת היסוד שנקראת כל¹³. ומלך לשדה נעבד הוא המשכת הגילוי דאוא"ס (שלמעלה מבחינת כל) שע"י קיום המצוות. כדאיתא בזהר שם, מאן מלך דא מלך עילאה דאתחבר לשדה כד איהו נעבד, שע"י העבודה בג"ע (שדה נעבד) שהיא העבודה דקיום המצוות (לעבדה רמ"ח מ"ע ולשמרה סס"ה מל"ת), נמשך גילוי אוא"ס (מלך עילאה), שלמעלה מהגילוי דבחינת כל.

ג) **וביאור** ג' מדריגות הנ"ל [המלכות כמו שהיא מצד עצמה, המשכת הגילוי דבחינת כל (יסוד), והמשכת הגילוי דבחינת מלך עילאה ע"י קיום המצוות], הנה החילוק בין יסוד ומלכות הוא¹⁴, שמלכות היא שרש הנבראים. שלכן נקראת המלכות בשם דיבור (מלכות פה¹⁵), דכמו שהדיבור הוא בשביל הזולת. דנוסף לזה שהדיבור שמדבר בפועל הוא נשמע לזולתו (דזה שהוא נשמע לזולתו הוא ע"י שיוצא לחוץ ונעשה נפרד מהאדם המדבר), הנה גם כח הדיבור שבהאדם עצמו, ענינו הוא זה שבכחו לדבר לזולתו. ועד"ז הוא במלכות, שגם בהיותה באצילות (לפני שירדת החיות הנבראים) היא שורש ומקור הנבראים. ויסוד הוא סיום האצילות (סיומא דגופא¹⁶), בדוגמת המדות שבאדם, דהגם שהם שייכים

8) סה"מ עת"ר ע' רטו ואילך.

9) בראשית ב, טו.

10) אודה"ת בראשית (כרך ו תרומא, סע"ב – בשם ארז"ל). וראה לקו"ת שה"ש (מח, ד). יל"ר עה"פ בראשית שם. זח"א כז, א. תקו"ז תכ"א (סב, א). שם תנ"ה (פח, ב).

11) בראשית ג, כג.

12) אבל מ"מ "אין זה דומה כלל לכמו שהי' קודם" (סה"מ עת"ר שם).

13) ראה זח"ג רנו, סע"ב (ברע"מ). פרדס שער יג (שער השערים) ספ"ו. הנסמן בתו"מ שם ע'

קסט הערה 26.

14) ראה תר"א ס"פ תרומה (פא, ב). המשך תרס"ו ע' רפד ואילך. ובכ"מ.

15) תקו"ז בהקדמה ("פתח אליהו") יז, א.

להזולת, הרי ענינם הוא ¹⁶ שהאדם מתעורר ומתפעל. וזהו ויתרון ארץ בכל היא, שהיתרון דארץ (מלכות, שרש הנבראים) הוא שנמשך בה בחינת כל, יסוד (סיום האצילות).

ויש לומר, דזה שהמשכה זו נקראת יתרון ארץ, הגם שהמלכות מקבלת תמיד מז"א (מדות), הוא, כי ההמשכה מז"א למלכות היא (בדרך כלל) באופן שע"י שהמלכות מקבלת בתוכה את האורות דז"א היא משתנית ¹⁷ ונע"ד כשאדם מדבר דברי אהבה, דכיון דזה שהוא מדבר דברי אהבה הוא כדי לגלות האהבה לזולתו, הרי האהבה שנמשכת בהדיבור היא ירידה ושינוי לגבי האהבה עצמה, והיתרון דארץ (מלכות) הוא בכל (יסוד ז"א), שהמלכות מקבלת בחינת היסוד (כמו שהוא בעצמותו¹⁸) – סיום האצילות.

ד) **והנה** זה שהמשכת הגילוי דבחינת כל הוא יתרון בהמלכות, הוא דוקא בנוגע לחיצוניות המלכות, ארץ. דכיון שחיצוניות המלכות (הדיבור דמלכות) ענינה הוא שהיא שרש הנבראים, לכן, זה שנמשך בה הגילוי דבחינת כל, (סיום ה)אצילות שלמעלה משרש הנבראים, הוא יתרון (חידוש). אבל בנוגע לפנימיות המלכות, הרי אדרבה, ענינה של פנימיות המלכות (ג"ר דמלכות) הוא שהיא מקבלת מהיסוד. וזהו שהג"ע נקרא בשם כל [כמארז"ל¹⁹ שלשה הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין עולם הבא, אלו הן, אברהם יצחק ויעקב, אברהם דכתיב ב"י²⁰ בכל, יצחק דכתיב ב"י²¹ מכל, יעקב דכתיב ב"י²² כל], כי כל הוא ספירת היסוד (כנ"ל), והג"ע הוא מבחינת פנימיות המלכות שמקבלת מהיסוד.

ה) **ומבואר** בהמאמר, דזה שהיסוד נקרא בשם כל הוא על שם נו"ן שערי בינה שנמשכים בו (כל בגימטריא נו"ן²³). ומזה מובן, דהיתרון בארץ (מלכות) ע"י בחינת כל הוא בשני ענינים. שנמשך בה היסוד, שהוא סיום המדות דאצילות, ויתירה מזו, שע"י היסוד נמשכים בה נו"ן שערי בינה, מוחין שלמעלה ממדות. ויש לומר, דשני ענינים אלה שייכים זה לזה. והענין הוא, דמדות הם שייכים

16 ראה גם סה"מ ה'ש"ת ע' 24 (דזהו החילוק בין מדות למלכות). לקו"ש ח"ו ע' 114 ואילך.

17 ע"ד הלבנה (ששרשה היא מהמלכות), שע"י שהיא מקבלת את אור השמש (ז"א) היא משנית את האור, שנעשה אור הלבנה ולא אור השמש.

18 וע"ד והי' אור הלבנה כאור החמה (ישע"ל, לו), דהגם שגם אז תקבל הלבנה מהחמה, מ"מ "לא יהי' שינוי האור כלל בהלבנה מכמו שהוא בהחמה" (המשך תרס"ו ע' רצא).

19 ב"ב טז, סע"ב ואילך.

20 חיי שרה כד, א.

21 תולדות כז, לג.

22 וישלח לג, יא.

23 ראה פרדס שבעה ערה 13. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"ב ע' תרפז. ושי"נ.

להזולת. דהגם שהמדות הם ענין שנוגע להאדם עצמו (ולא כהדיבור שהוא גילוי להזולת), מ"מ, הם בדרגת האדם כמו ששייך אל הזולת, והמוחין הם בדרגת האדם כמו שהוא לעצמו, מובדל מהזולת. ולכן, כשהמשכה היא רק מבחינת המדות דו"א שהם שייכים לזולת, אזי, ע"י שהמלכות מקבלת בתוכה את המדות דו"א נעשה בה שינוי (כנ"ל סעיף ג), וזה שהמלכות מקבלת את המדות דו"א כמו שהם [דהו"ע יתרון ארץ בכל היא, שגם בארץ מאיר הגילוי דבחינת כל כמו שהוא בעצמות], הוא ע"י ששרש ההמשכה הוא מהמוחין, דכיון שהמוחין הם למעלה משייכות לזולת (ענין הדיבור, מלכות), לכן, גם כשהמשכה באה בדיבור, אין ביכולת הדיבור לפעול בה שינוי.

ו) **והנה** גם המוחין שלמעלה משייכות לזולת הם בכלל סדר ההשתלשלות. והגילוי דבחינת מלך עילאה שע"י קיום המצוות (מלך לשדה נעבד) שלמעלה מבחינת כל, הוא למעלה מהשתלשלות. ולהוסיף, דע"פ המבואר במק"א²⁴ דכל הוא בחינת טובב²⁵, וזה שהיסוד נקרא בשם כל הוא לפי שהיסוד הוא בקו האמצעי שמגיע בכתר (טובב) [וזהו מ"ש²⁶ כי כל בשמים ובארץ ותרגם דאחיד בשמיא ובארעא, כי לגבי הסובב שמים וארץ הם בשוה], צריך לומר, שהגילוי דבחינת מלך עילאה (שע"י קיום המצוות) הוא למעלה גם מבחינת טובב. דטובב הוא שייך לעולמות אלא שהוא למעלה מהם וכולל את כולם כאחד. וזהו כי כל בשמים ובארץ, שגם לגבי טובב יש שמים וארץ, אלא שהוא מחברם ומאחדם – דאחיד בשמיא ובארעא. וע"י המצוות הוא המשכת גילוי עצמות או"ס שלמעלה משייכות לעולמות, למעלה גם מטובב. וכמבואר בהמאמר, דההמשכה שע"י קיום המצוות היא מפנימיות הכתר. והחילוק שבין אריך (חיצוניות הכתר) לעתיק (פנימיות הכתר) הוא, דאריך הוא שרש ומקור הנצילים אלא שהוא מקיף עליהם – טובב²⁷, ועתיק הוא בחינה תחתונה שבמאציל – או"ס שלמעלה משייכות לעולמות.

ומבואר בהמאמר, דמלך עילאה הוא ת"ת [כדאיתא בזהר שם מלך דא קוב"ה, וקוב"ה הוא בחינת ת"ת] ות"ת ממשיך מפנימיות הכתר. ויש לומר, דזה שהת"ת (דוקא) ממשיך מפנימיות הכתר, אף שגם היסוד הוא בקו האמצעי, הוא, כי חג"ת הם עצם המדות ונה"י הם שעל ידם היא ההשפעה (דהמדות חג"ת)²⁸, ולכן, הגילוי דכתר שע"י היסוד (שעל ידו היא ההשפעה) הוא בחינת שרש

(24) ראה שערי אורה פה, ב.

(25) ראה גם לקו"ת שבת שובה סז, ד.

(26) דברי הימים-א כט, יא.

(27) ראה ע"ח שער מב (שער דרושי אבי"ע) פ"א. לקו"ת בחוקותי מו, ג. ובכ"מ.

(28) ראה תניא אגה"ק סט"ו (קכב, סע"א). סהמ"צ להצ"צ יב, ב ואילך. המשך תרס"ו ע' רפט.

הנאצלים, והגילוי דכתיב שעי"ת הת"ת (שלמעלה מהשפעה) הוא בחינת פנימיות הכתר.

(ז) **והנה** ידוע²⁹ ששני הענינים דממלא וסובב שרשם הוא באוא"ס שלפני הצמצום, דאור הגבול (שלפני הצמצום) הוא השרש דאור הממלא, ואור הבלי גבול הוא השרש דאור הסובב. והחילוק בין פעולת הצמצום באור הגבול (שרש הממלא) ופעולת הצמצום באור הבל"ג (שרש הסובב) הוא, דפעולת הצמצום באור הגבול היא בהאור עצמו, שעי"ת הצמצום בא במדה וגבול לפי ערך העולמות, ממלא כל עלמין. ופעולת הצמצום באור הבל"ג היא (לא בהאור עצמו, אלא) שלא יאיר במקום החלל. ומזה נעשה הענין דסובב, שהאור אינו מאיר (בעולמות, מקום החלל) בגילוי ובפנימיות אלא בבחינת מקיף והעלם. ועפ"ז יש לומר, שב' הענינים שבבחינת כל [שעל ידי היסוד הוא המשכת המדות והמוחקן, ושעי"ת היסוד הוא המשכת הכתרת] בשרשם באוא"ס שלפני הצמצום הם אור הגבול ואור הבל"ג, ועי"ת קיום המצוות נמשך³⁰ אור חדש שלא האיר גם קודם הצמצום.

וזהו שלע"ל יהיו שמים חדשים וארץ חדשה³¹, כי אז יתגלו כל הענינים שנמשכים ע"י מעשינו ועבודתינו עכשיו³², כולל האור חדש שנמשך ע"י קיום התומ"צ עכשיו, ועי"ז תהי' התחדשות גם בעולם, שמים חדשים וארץ חדשה. דזה שלע"ל יומשך בעולם גילוי אור הבל"ג שהאיר קודם הצמצום, אין זה חידוש אמיתי. דכיון שאור זה הי' כבר בגילוי במקום החלל אלא שעי"ת הצמצום נסתלק האור, לכן, כשהאור חוזר ונמשך, אין זה חידוש אמיתי. וזה שלע"ל יהיו שמים חדשים וארץ חדשה הוא, כי אז יהי' גילוי האור חדש (שנמשך ע"י קיום התומ"צ עכשיו) שלא הי' גם קודם הצמצום.

(ח) **והנה**³³ ידוע, דזה שהבריאה היא בשביל ישראל³⁴, הכוונה בזה היא לא רק לבריאת העולם אלא גם לכל הגילויים, גם לגילויים הכי נעלים. ומזה מובן גם בנוגע לאור הנ"ל שלא האיר גם קודם הצמצום, דזה שנעשה (כביכול) אור זה (שלמעלה מגדר המשכה וגילוי) הוא בכדי שעי"ת עבודתם של ישראל יהי' אח"כ בהמשכה וגילוי, ושהמשכה והגילוי שלו יהיו בעולם [וכנ"ל שעי"ת האור חדש, השמים והארץ יהיו חדשים], ועי"ז תושלם הכוונה דדירה בתחתונים. ועפ"ז יש לקשר פירוש הזהר במלך לשדה נעבד (שנעבד קאי על שדה) עם הפירוש (הפשוט)

(29) ראה בארוכה המשך תערי"ב ח"ב ע' תתקלד ואילך. סה"מ תרפ"ז ע' לט ואילך. ובכ"מ.

(30) כמפורש בהמאמר (סה"מ פרי"ת ע' קמה).

(31) ישע"י סו, כב. וראה בארוכה בהמאמר שם (ע' קמו).

(32) תניא פל"ז.

(33) ראה ע"ז תו"מ סה"מ אלול ע' רכ.

(34) פרי"ש ר"פ בראשית.

שנעבד קאי על מלך, שגם עצם האור שלמעלה מגדר המשכה וגילוי (מלך עילאה) נעבד כביכול לעבודת השדה (שדה נעבד), קיום המצוות.

ויש להוסיף בביאור לשון הכתוב לשדה נעבד, כי הכוונה דדירה בתחתונים היא שהגילוי אלקות שנמשך בהתחתונים יהי מצד ענין התחתונים עצמם. ויש לומר, דזהו הטעם על זה שהגילוי שע"י המצוות הוא ע"י שהמקום שבו נעשית המצוה הוא מוכשר להגילוי [וכנ"ל (סעיף ב) דזה שגן עדן נק' בשם שדה הוא לפי שהגן עדן הוא מקום מוכשר להגילוי שעל ידי זריעת המצוות. ועד"ז הוא בנוגע להמקום דכללות העולם, דזה שוישלחו גו' לעבוד את האדמה הוא לעשות המקום דעולם להיות מוכשר להגילוי שע"י המצוות], כי ע"י שהמשכת הגילוי בעולם שע"י המצוה היא גם לפי שה(מקום ד)עולם מוכשר לזה, הגילוי בעולם הוא מצד ענינו דהעולם עצמו. וזהו מלך לשדה נעבד, כי שלימות הכוונה דדירה בתחתונים היא שהגילוי בעולם יהי (לא רק מצד קיום המצוה, אלא גם) מצד העולם, שדה, וכיון דזה שנעשה כביכול בחינת עצם האור, מלך עילאה, הוא בשביל כוונה זו, לכן מלך לשדה נעבד.

ולהוסיף, דהטעם (בפנימיות הענינים) על זה שהאדם גורש מגן עדן הוא, כי הכוונה דדירה בתחתונים היא שדירה תהי' בהתחתון שאין תחתון למטה ממנו³⁵, ושהדירה בו תהי' מצד ענינו (דתחתון זה), ולכן וישלחו ה' אלקים מגן עדן לעבוד את האדמה גו', לעשות המקום דעולם (תחתון ביותר³⁶) מוכשר להגילוי, בכדי שגם התחתון שאין תחתון למטה ממנו יהי' דירה לו ית', ושהדירה בו תהי' מצד ענינו. ועד"ז הוא בענין שדה וארץ דלמעלה, דתכלית הכוונה בהמשכת הגילוי דבחינת מלך עילאה בשדה, פנימיות המלכות, הוא, שע"י יומשך הגילוי בארץ³⁷, חיצוניות המלכות (וע"י כבי"ע, עד בעוה"ז התחתון), ובאופן שהגילוי בארץ יהי' (לא כמו דבר נוסף עליו, אלא שזה) יהי' ענינה של הארץ, בדוגמת פנימיות המלכות (שדה³⁸) שענינה הוא זה שמקבלת את הגילויים שלמעלה ממנה.

(35) תניא פל"ו.

(36) דנוסף לזה שגם בתחילת הבריאה המקום דכללות העולם הי' "תחתון", הרי שע"י חטא עה"ד נעשה תחתון עוד יותר.

יש לומר, דשני הענינים שבה"תחתון" דעולם [שמצד עצמו ושע"י חטא עה"ד] הם ע"ד שני הענינים דלקמן בפנים ובהערה הבאה – ארץ, ושדה דלעו"ז.

(37) להעיר, שבוהר שם יש עוד פירוש במלך לשדה נעבד (הובא גם במאמר הנ"ל ע' קמו ואילך), שהמלכות דקדושה נעבדת לשדה דלעו"ז. ויש לומר (וראה עד"ז תו"מ סה"מ אב ע' קעא), דזה שפירוש זה במלך לשדה נעבד בא לאחרי ובהמשך להפירוש דמלך לשדה נעבד הוא מלך עילאה דאתחבר לשדה כד איהו נעבד, הוא, כי הכוונה בשדה דלעו"ז הוא שיתפנה לקדושה, והגילוי דמלך עילאה יומשך גם לשם [ונבאופן נעלה יותר, ע"ד המעלה בתשובה].

(38) ועפ"ז יומתק לשון הזהר "מלך עילאה דאתחבר לשדה", דנוסף לזה שתחלת ההמשכה היא בשדה וע"י נמשכת גם בארץ, יש לומר שבוהר מרמו שגם ההמשכה בארץ היא באופן ד"שדה".

(* דנוסף לזה שלא הי' מוכשר להגילוי שע"י מצוות דקרקע הג"ע, הי' "צ"ל תיקון בכללות העולם" (אלא שלזוי חטא עה"ד הי' התיקון בדרך ממילא) – ראה סה"מ עת"ר שבהערה 8.

ט) **וזהו** ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, ומבאר בהמאמר, דמאה שנה הוא פנימיות הכתר, בחינת מלך עילאה. עשרים שנה ושבע שנים הם מוחין ומדות (שנמשכים ע"י היסוד), בחינת כל. וצריך ביאור, הרי זה שזכתה שרה לחיין עילאין הי' באופן דמלמטה למעלה, בתחילה בחינת כל ואח"כ בחינת מלך עילאה, והסדר בכתוב הוא מאה שנה ואח"כ עשרים שנה ושבע שנים. ויש לומר הביאור, שהוא בכדי לרמז שההמשכה דבחינת מאה שנה, מלך עילאה, המשיכה אח"כ גם בבחינת עשרים שנה ושבע שנים, בחינת כל. ועי"ז, הגילוי דבחינת מאה שנה שנמשך תחלה בבחינת שדה (פנימיות המלכות) נמשך אח"כ גם בבחינת ארץ (חיצונית המלכות)³⁹. ולאח"ז נאמר שני חיי שרה, שהמשיכה גילוי זה גם בבי"ע.

ולחוסיה, דע"י המשכת בחינת מאה שנה (מלך עילאה) בחיצונית המלכות ובפרט בבי"ע, נעשה בו עלי'. דמלך עילאה מצד עצמו הוא אור (אלא שהוא אור שלמעלה מהמשכה וגילוי), וע"י המשכתו למטה, מתגלית בו כוונת העצמות. ועפ"ז, סדר הענינים שבכתוב הוא מלמטה למעלה, הן בנוגע לשרה, דכל מה שנתעלתה לדרגא עליונה יותר המשיכה בחינת מאה שנה למטה יותר, וגם בנוגע להענין דמאה שנה עצמו, שע"י המשכתו למטה נעשה בו עלי'. וזהו שני חיי שרה כולן שוין לטובה⁴⁰, דהאור מצד עצמו הוא בחינת מאה שנה, מאה הו"ע התחלקות פרטים אלא שכולם הם מתאחדים כאחד, שנה לשון יחיד, ולאח"ז נאמר שני חיי שרה ולא נזכר מספר, למעלה מגדר התחלקות.

וממשיך הכתוב בקרית ארבע היא חברון, דלאחרי המשכת בחינת מאה שנה בבי"ע, נמשך גילוי זה בגוף הגשמי שמחובר (חברון) מארבע יסודות⁴¹, ועי"ז מיתוסף בהחיבור דהנשמה והגוף⁴² לאריכות ימים ושנים טובות, תורה ומצוות יאָרן⁴³, חסידישע יאָרן, ובאופן דהרחבה עד למרחב העצמי, והולכים לקראת משיח צדקנו, ובאופן דשמחת עולם על ראשם⁴⁴.

(39) להעיר ממ"ש בהמאמר (ע' קמז) דעשרים שנה ושבע שנים "הו"ע ויתרון ארץ בכל היא" – אף שלכאורה הול"ל שהוא בחינת כל.
 (40) פרש"י עה"פ (ריש פרשתנו).
 (41) זהר פרשתנו קכב, ב (במדרש הנעלם).
 (42) דכל שהגוף מזדכך יותר, רוצה הנשמה להיות בהגוף, וזה שבשרה הי' ההיפך מזה, הוא מפני סיבה צדדית, ראה פרש"י עה"פ.
 (43) ראה "היום יום" ו' חשון.
 (44) ישע"י לה, יו"ד. נא, יא.